

ДВАНАДЕСЕТИ ЦАР-ШИШМАНОВИ ДНИ В САМОКОВ

ТРИДЕСЕТ И ОСМИ НАУЧНИ ЧЕТЕНИЯ НА АСОЦИАЦИЯ ЗА
АНТРОПОЛОГИЯ, ЕТНОЛОГИЯ И ФОЛКЛОРИСТИКА „ОНГЪЛ“

**В ПАМЕТ НА УЧАСТИЕТО НА САМОКОВ И САМОКОВЦИ
В СЪЕДИНЕНИЕТО НА КНЯЖЕСТВО БЪЛГАРИЯ И ИЗТОЧНА
РУМЕЛИЯ ПРЕЗ 1885 Г. И В ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА
(1914–1918 Г.)**

ПОСВЕТЕНИ НА

220 г. от рождението на митрополит Авксентий Велешки от гр. Самоков (1798–1865), виден деец на националното движение за църковна независимост; 160 г. от рождението на Вацлав Херменгилд Шкорпил (1858–1923), археолог, геолог, ботаник, един от основателите на българското музейно дело; 80 г. от рождението на проф. Тодор Иванов Живков, дфн, (1938–2001), български фолклорист и етнолог, създател на научна школа в българската фолклористика, съосновател и пръв председател на Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл“

С ПОДКРЕПАТА НА

ОБЩИНА САМОКОВ

ГРАДСКИ ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – САМОКОВ

„ЕКИП 123“ ЕООД

ИМПРЕСАРСКО-ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „РОД“

Участници от българска страна от:

Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл“

Семинар по практическа етнология и медиевистика „Проф. д-р Иван Шишманов“

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

Югозападен университет „Неофит Рилски“

Кирило-Методиевски научен център – БАН

Институт за български език „Акад. Любомир Андрейчин” – БАН

Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН

Институт за математика и информатика – БАН

Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН

Институт по физика на твърдото тяло „Акад. Г. Наджаков” – БАН

Национална художествена академия

Регионален исторически музей – Благоевград

Регионален исторически музей – Плевен

Регионален исторически музей – Русе

Регионален исторически музей – Сливен

Градски исторически музей – Самоков

Исторически музей – Клисуре

Професионална гимназия по икономика „Д-р Иван Богоров” – Варна

СУ „Св. Паисий Хилендарски” – Дупница

СУ „Христо Ботев“ – Русе

Бачковски манастир „Успение Богородично”

Българско пещерно дружество

Град Фрайбург , Германия

Град Дупница

Град Самоков

Чуждестранни учатници от:

Freie Universität Berlin, Bundesrepublik Deutschland

Bibliothèque nationale de France, Paris

Institute for Computer Science and Control, Hungarian Academy of Sciences (MTA SZTAKI), Budapest, Hungary

Государственный республиканский центр русского фольклора, Москва, Российская федерация

Институт языка, литературы и истории Коми научного центра УрО РАН – Сыктывкар, Российская федерация

Пермский государственный национальный исследовательский университет, Пермь, Россия

Удмуртский университет, Ижевск Российская федерация

Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Р. Македонија

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, Р. Македонија

Универзитет „ЕвроБалкан“ – Скопје, Р. Македонија

Институт за национална историја – Скопје, Р. Македонија

Институт за старословенска култура, Прилеп, Р. Македонија

Локален археолошки и историски музеј „Теракота“ – Винаца, Р. Македонија

Национална установа Археолошки музеј на Македонија

Национална установа Музеј Гевгелија, Р. Македонија

ПРОГРАМА

НА МЕЖДУНАРОДНИЯ НАУЧЕН СИМПОЗИУМ

ПАМЕТ – НАСЛЕДСТВО – КУЛТУРА

(Етноложката перспектива)

И ФЕСТИВАЛА ЗА КЪСОМЕТРАЖЕН ФИЛМ И ФОТОГРАФИЯ

БАЛКАНСКА КУЛТУРНА ФИЛМОТЕКА, XIII СЕЗОН

САМОКОВ, 5. ОКТОМВРИ – 7. ОКТОМВРИ 2018 Г.

КОНФЕРЕНТНИТЕ ЗАЛИ НА ХОТЕЛ АРЕНА САМОКОВ

ПЕТЪК, 05.10.2018 г.

Откриване на XII Цар-Шишманови дни в Самоков – 09.30 ч.

Официални поздравления

Служба на прот. Михаил Колев

Първо заседание – Първа зала – общо – 10.00 ч.

В ПАМЕТ НА МИТР. АВКСЕНТИЙ ВЕЛЕШКИ (1798–1865)

Георги Захов (гр. Самоков) – Завещанието на митрополит Авксентий Велешки и развитието на учебното дело в Самоков

Доц. д-р Константин Рангочев (Институт за математика и информатика – БАН, Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл”) – Модели на фолклорното православие II: Памет и наследство в Самоковско

Иван Ненов (гр. Самоков) – Неизвестна песен от с. Доспей, Самоковско, за войниците на цар Иван Шишман

Доц. д-р Валентина Васева (Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН) – В памет на митр. Авксентий Велешки

Докт. Веселин Хаджиангелов (Градски исторически музей – Самоков) – Социализация на археологически обекти в община Самоков

Дискусия, почивка

Второ заседание – Първа зала – общо

Дфн Росен Р. Малчев (Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл“), доц. д-р Константин Рангочев – Археографският проект на Асоциация „Онгъл“ на територията на Самоковската духовна околия (2011–2018 г.), осъществяван с финансовата подкрепа на Община Самоков

Гл. ас. д-р Ивета Рашева (Кирило-Методиевски научен център – БАН) – Българските хаджии и йерусалимиите. Представи за Светата земя. Наблюдения върху заснети йерусалимии от фонда на Асоциация „Онгъл“

Силвио Томов (гр. Самоков) – Самоковската фамилия Коцеви. Един непубликуван архив

Доц. д-р Любомир Цонев (Институт по физика на твърдото тяло „Акад. Г.Наджаков“ – БАН) – Архитектурни кореспонденции между ислямски и християнски сакрални обекти (храмове и надгробия) в България

Откриване на изложба с рисунки портрети на Карел Шкорпил и представителен постер. Автори: Ученици от 8. и 9. клас на ПГИ „Д-р Иван Богоров“ – Варна. Преподавател: С. Илиева.

Дискусия

Художествена галерия „Проф. Васил Захариев“. Откриване на изложба на плакати с мотиви от „теракотените икони“, открити във Виничкото кале. Куратор: Благоица Стојанова (Археолошки и историски музеј „Теракота“ – Винаца, Р. Македонија)

Обедна почивка

Трето заседание I – Първа конферентна зала – 15.30 ч.

Доц. д-р Татяна Илиева (Кирило-Методиевски научен център – БАН) – Към въпроса за Кирило-Методиевото словно наследство в съвременния български език. Композиции с първи компонент *благо-*

Доц. Владимир Власков (Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН) – Климатичното райониране на България и диалектната делитба на българския език

Бисера Срцева (Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Р. Македонија) – Осврт кон етнолошката и социолошката димензија на делото „Македонија – доживувања и набљудувања на еден природонаучник во придружба на германската војска“ од Франц Дофлајн

Проф. дфн Флорентина Бадаланова – Гелер (Берлински свободен универзитет, Германия) – Българската диаспора и „строителите на съвременна България“

Иванка И. Иванова (гр. София) – Имената от стените

Дискусия, почивка

Трето заседание II – Втора конферентна зала – 15.30 ч.

В ПАМЕТ НА ЕВГЕНИ МАРУШЕВ (1948–2018)

Симона Лазаркова, Михаела Иванова и Магдалена Стоянова (Ученици от гимназиалния етап на СУ „Св. Паисий Хилендарски”, гр. Дупница) с ръководител Маргарита Сапунджиева (Преподавател по история и цивилизация и ръководител на клуб „Историка” при същото училище) – Димитър Янакиев Бисеров – Околията – радетел за просвета и книжнина

Евгени Марушев (гр. Дупница) – История, етнология и биография в ръкопис по граматика

Илия Борисов (Регионален исторически музей – Благоевград) – Консервационно-аварийни спасителни дейности в манастира „Св. вмчк Георги” в с. Ваксево, Кюстендилско – 2018 г. Научно съобщение за находката на скамнии

Доц. Димитър Добревски (Национална художествена галерия – София) – Родова памет (В търсене на изгубеното време)

Проф. д-р Кирил Цацков, доц. д-р Оливер Цацков (Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Р. Македонија) – Словенската писменост на светите браќа Кирил и Методиј континуитет што ги поврзува словенските народи

Дискусија, почивка

Четврто заседание I – Първа конферентна зала – 17.00 ч.

В ПАМЕТ НА ПРОФ. ДФН ТОДОР ИВАНОВ ЖИВКОВ (1938–2001)

Теодор Пеев (Бачковски манастир „Успение Богородично”) – Мосхо Велев Одринчанин. Непознатиот познат зограф.

Доц. д-р Веселка Тончева (Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музеј – БАН) – Паметта за последната песен на Левски – истина или мистификација

Доц. д-р Александар Димитријевски (Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, Р. Македонија) – Музичките карактеристики на инструменталната македонска етнопоп музика од 80-тите години на 20-тиот век

Миглена Николаева, Цветомира Кюркчиева, Кристина Панова, Мария Янкова, Екатерина Струганова, Петя Димитрова, Радостина Бонева (Семинар по практическа етнология и медиевистика „Проф. д-р Иван Шишманов“) – Етнологски теренен отчет на проучувањата на Асоциација „Онгъл“ в с. Ковачевци и с. Ярлово, общ. Самоков, 2018 г.

Дискусија, почивка

Четвърто заседание II – Втора конферентна зала – 17.00 ч.

Миглена Николаева (Регионален исторически музей – Плевен) – Моминска и невестинска празнична украса за глава от Плевенско (По материали от фонда на РИМ – Плевен)

Цветомира Кюркчиева (Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий) – Измяна и клетва нощем на кладенец (Проблеми на еволюцията и възприемането)

Алексей Жалов (Българско пещерно дружество) – Балкански калейдоскоп. Презентация на обекти от културно-историческото наследство на Балканите

Тодор Маринчев (Асоциация за антропология, етнология и фолклористика „Онгъл”) – За някои особености при разследване на престъпленията по чл. 277а и 278 от НК

Дискусия, почивка

Пето заседание – общо – Първа конферентна зала – 18.15 ч.

Награждаване на утвърден учен с наградата на името на проф. Т. Ив. Живков за 2018 г.

Асеновград – свещената порта на Родопите. Туристическо-рекламен филм. Създаден по поръчка на Община Асеновград от кабелна телевизия TV SAT КОМ, 2012 г.

Край на първия ден

СЪБОТА, 06.10.2018 г.

Първо заседание I – Първа конферентна зала – 09.30 ч.

Јулијана Иванова (Локален археолошки и историски музеј „Теракота“ – Винаца, Р. Македонија) – Афродита од Виничко кале

Доц. д-р Илиана Чекова (Софийски универзитет „Св. Климент Охридски“) – Сбирки на кирилски ръкописни и старопечатни книги в Хърватия

Илинка Атанасова (НУ Археолошки музеј на Македонија – Скопје, Р. Македонија) – Прилог кон творештвото на самоковските мајстори во Кочанско

Доц. д-р Ирена Бокова (Нов български университет) – Културни пейзажи и памет на местни общности

Дискусија и почивка

Първо заседание II – Втора конферентна зала – 09.30 ч.

Гл. ас. д-р Григор Б. Григоров (Југозападен универзитет „Неофит Рилски“) – Миньорски фолклор – примери от Пернишката мина

Доц. д-р Юлия Крашенинникова, гл. ас. Светлана Г. Низовцева (Институт языка, литературы и истории Коми научного центра УрО РАН – Сыктывкар, Российская федерация) – Народный календарь русских заводских поселений Республики Коми (К вопросу о памяти традиции)

Гл. ас. д-р Јана Сивилова (Софийски универзитет „Св. Климент Охридски“) – Памет и наследство в библијски текст

Гл. ас. д-р Магдалена Абаџиева (Институт за български език „Акад. Любомир Андрейчин“ – БАН) – Ръкопис РАН 747 от Румънската академия на науките на Петър Ковачев Царски

Дискусија и почивка

Второ заседание I – Първа конферентна зала – 11.00 ч.

Гл. ас. д-р Таня Матанова, доц. д-р Маријанка Борисова (Институт за етнологија и фолклористика с Етнографски музеј – БАН) – Св. св. Кирил и Методиј в Германија и Чехија: места на национална и трансационална памет, поклоннически и възпоменателни практики

Гл. ас. д-р Лина Гергова (Институт за етнологија и фолклористика с Етнографски музеј – БАН) – Гергьовден в Мездра – между събора и героизма

Радостина Бонева (Семинар по практическа етнология и медиевистика „Проф. д-р Иван Шишманов“) – Културното наследство и местната колективна идентичност – фактори за развитие на културния туризъм. (Теренно изследване върху културния живот в западната част на Самоковската котловина)“

Дискусия и почивка

Второ заседание II – Втора конферентна зала – 11.00 ч.

Доц. д-р Ива Трифонова (Кирило-Методиевски научен център – БАН) – Св. Елифаний Кипърски „За дванадесетте камъка“ (De duodecim gemmis) – първият християнски трактат по гемиология

Иванка Руснакова (Софийски университет „Св. Климент Охридски“) – Образите на светостта в житията на Феодосий Печерски и Йоан Рилски

Гл. ас. д-р Яна Гергова (Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН) – Веригите като чудотворен предмет – между сакралното и утилитарното

Трето заседание – общо – Първа конферентна зала – 12.00 ч.

Награждаване на млад учен с наградата на името на Бойка и Димитър Добреви за 2018 г.

По пътя на живота – документален филм за общностите на каракачаните в България и Северна Гърция. Авторски колектив: Кр. Кръстанова, М. Златкова, М. Кисикова, Ел. Стоилова, реж. Екатерина Минкова. Представя се от доц. д-р Красимира Кръстанова и гл. ас. д-р Мария Кисикова (Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Катедра „Етнология“).

Обедна почивка

Четвърто заседание I – Първа конферентна зала – 15.30 ч.

В ПАМЕТ НА ДОЦ. Д-Р ЕЛЕНА КОЦЕВА – АРНАУДОВА (1936–2018)

Д-р Йоанна Планшет (Френска национална библиотека „Франсоа Митеран“ в Париж, Франция) – За иконографията на една старозаветна теофания: Визията на пророк Езекиил при река Ховар

Екатерина Ключкова (Пермский государственный национальный исследовательский университет – Пермь, Российская федерация) – Народные христианские легенды в региональных публикациях (По материалам Пермских епархиальных ведомостей 1870-х годов)

Чл. кор. РАН, проф. д-р Владимир Напольских (Удмуртский университет – Ижевск, Российская федерация) – Народно-христианский характер обрядового календаря удмуртов–„язычников”

Доц. кфн Юлия Шкураток (Пермский государственный национальный исследовательский университет – Пермь, Российская федерация), доц. кфн Светлана Королева (Пермский государственный национальный исследовательский университет – Пермь, Российская федерация) – Мифологический персонаж Ведьма вещица в русской мифологии

Дискусия и почивка

Четвърто заседание II – Втора конферентна зала – 15.30 ч.

Д-р Денис Исаев (Регионален исторически музей – Благоевград) – Платоновият идеал и Тракийската царска идеология

Проф. д-р Трајче Нацев (Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Р. Македонија), доц. д-р Драган Веселинов (Универзитет „ЕвроБалкан“ – Скопје, Р. Македонија) – Заштита на стопанските места во доцноантичкиот период во Виничкиот, Кочанскиот, Штипскиот и Светиниколскиот регион

Емил Сламков (Национална установа Музеј Гевгелија) – Археолошки истражувања на локалитетот Градишор-Мрамор с. Милетково, Гевгелија

Д-р Бошко Ангеловски (Институт за старословенска култура – Прилеп, Р. Македонија) – Археолошки ископувања на локалитетот Дрма – Бадер 2018

Дискусия и почивка

Пето заседание I – Първа конферентна зала – 17.00 ч.

Докт. Искрен Великов (Регионален исторически музей – Русе) – Конструкции на музейния разказ в Музеите на Възраждането

Стоян Иванов (Исторически музей – Клисура) – Стефан Стайков – един от следовниците на Христо Данов

Проф. д-р Николай Ненов (Регионален исторически музей – Русе) – Образът на „Червената армия” в устните разкази и колективната памет

Дискусия и почивка

Пето заседание II – Втора конферентна зала – 17.00 ч.

Яким Доновски, Виктор Гичев (Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Р. Македонија) – Преглед на доцноантичките тврдини во Кратовскиот регион

Дамјан Илиев (Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Р. Македонија) – Ранохристијански баптистериуми на територијата на Република Македонија

Хюлия Ахмед (Регионален исторически музей – Русе) – „В шепите на Демир Баба“ – наблюдения при премиерата на един нов фестивал

Дискусија и почивка

Шесто заседание – общо – Първа конферентна зала

Асеновград – вино, църкви, туризъм. Туристическо- рекламен филм. Екип на БНТ 2 – Пловдив: Деница Торньова, Антон Марчев, Димитър Игнатов и Атанас Цветков, 2013 г.

Награждаване на най-добър филм на Балканската културна филмотека, XIII сезон, 2018 г.

Край на втория ден

Официален коктейл за участниците и гостите – 20.00 ч.

НЕДЕЛЯ, 07.10.2018 Г.

Постер сесии

Първо заседание – общо – Първа конферентна зала – 09.30 ч.

Д-р Андрей Бобев (Кирило-Методиевски научен център – БАН) - За богослужебната прослава на св. Кирил и Методий в Зографския манастир. Бележки и допълнения I

Проф. д-р Тодор Моллов (Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“) – За името *Переплут* в руските преписи от XV в. на българското „Слово на Тълкувателя“ от IX век

Д-р Иво Братанов, старши учител с I ПКС (СУ „Христо Ботев“ – Русе) – Езикът на едно писмо на Иван Н. Момчилов от 1848 година (Грамотични особености)

Гл. ас. д-р Любка Ненова (Югозападен университет „Неофит Рилски“) – Наблюдения над един ръкопис на Христати Павлович

Д-р Миглена Христовова (гр. Фрайбург, Германия) – Креативни образователни модели за работа с езиковото културно наследство: Рефлексии върху дейността на Ателие Киликан Фрайбург (Германия) и обучението по български език на деца от български произход, живеещи в немскоезична среда

Дискусия и почивка

Второ заседание – общо – Първа конферентна зала – 11.00 ч.

Доц. д-р Детелин Лучев (Институт за математика и информатика – БАН), Жолт Ласло Маркус и Тибор Скалицки (Институт за компютърни науки и контрол – Унгарска академия на науките (MTA SZTAKI), гр. Будапеща, Унгария) – Мобилни и онлайн приложения за българско културно наследство

Докт. Мария Димова, доц. д-р Детелин Лучев (Институт за математика и информатика – БАН) – Модели и средства за увеличаване и персонализиране на изживяванията на посетителите в система за управление на цифрово културно съдържание чрез метода „разказване на история“

Доц. д-р Константин Рангочев, доц. д-р Десислава Панева-Маринова и д-р Максим Гойнов (Институт за математика и информатика – БАН) – Цифровите екосистеми и представянето на българското културно наследство

Дискусия

Официално закриване на XII Цар-Шишманови дни в Самоков

Културна програма за участниците и гостите